

DOI: 10.52363/2414-5866-2026-1-32

УДК 35.07:620.91(477)

Єременко Владислав, кандидат економічних наук
генеральний директор ТОВ Вітронпарки України
ORCID:0009-0007-7918-3709

Yeremenko Vladyslav, Candidate of Economic Sciences
Chief Executive Officer of LLC «Wind Parks of Ukraine»

КООРДИНАЦІЯ СУБ'ЄКТІВ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ВІДНОВЛЮВАЛЬНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ В УМОВАХ АДАПТАЦІЇ ДО ACQUIS ЄС

COORDINATION OF PUBLIC ADMINISTRATION ENTITIES IN THE RENEWABLE ENERGY SECTOR OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF ADAPTATION TO THE EU ACQUIS

У статті досліджено координацію суб'єктів публічного управління у сфері відновлюваної енергетики України в умовах адаптації до acquis Європейського Союзу. Актуальність теми зумовлена поєднанням енергетичних, безпекових, кліматичних та євроінтеграційних викликів, які потребують не лише нормативного наближення до права ЄС, а й формування спроможної системи міжвідомчої та багаторівневої взаємодії.

Метою статті є комплексний аналіз координаційних механізмів у сфері відновлюваної енергетики України, визначення їхніх інституційних обмежень та обґрунтування напрямів удосконалення з урахуванням європейських підходів до інтегрованого стратегічного планування, моніторингу, цифрового обміну даними та багаторівневого врядування. Методологічну основу дослідження становлять системний, інституційний, порівняльний і структурно-функціональний підходи. Використано методи аналізу, синтезу, узагальнення, порівняння та інституційного моделювання.

У результаті дослідження встановлено, що розвиток відновлюваної енергетики має міжсекторальний характер і потребує узгодження енергетичної, кліматичної, економічної, регіональної, інвестиційної та безпекової політик. Виявлено, що національна система публічного управління у сфері ВДЕ характеризується фрагментарністю

повноважень, переважанню ситуаційної міжвідомчої взаємодії, недостатньою інтеграцією стратегічних документів, обмеженою участю місцевого самоврядування у формуванні політики та нерозвиненістю цифрових інструментів координації. Узагальнено європейські підходи, що ґрунтуються на Директиві (ЄС) 2018/2001, Директиві (ЄС) 2023/2413, Регламенті (ЄС) 2018/1999, національних енергетично-кліматичних планах, циклічному моніторингу та оцінці результатів політики.

У висновках обґрунтовано, що підвищення ефективності координації потребує інституціоналізації процедур взаємодії, практичної імплементації Національного енергетичного та кліматичного плану України до 2030 року, розвитку єдиних інформаційних платформ, посилення ролі громад і регіонів, а також запровадження системи регулярного моніторингу координаційної спроможності. Реалізація цих напрямів сприятиме формуванню цілісної системи публічного управління, здатної забезпечити ефективну адаптацію України до *acquis* ЄС у сфері відновлюваної енергетики.

Ключові слова: координація; публічне управління; відновлювана енергетика; *acquis* ЄС; енергетична політика; багаторівневе врядування; стратегічне планування; інституційна спроможність; міжвідомча взаємодія; цифровізація.

*The article examines the coordination of public administration entities in the renewable energy sector of Ukraine in the context of adaptation to the European Union *acquis*. The relevance of the topic is determined by the combination of energy, security, climate and European integration challenges that require not only legal approximation to EU law, but also the development of a capable system of interagency and multi-level interaction.*

The purpose of the article is to provide a comprehensive analysis of coordination mechanisms in the renewable energy sector of Ukraine, identify their institutional limitations and substantiate directions for improvement, taking into account European approaches to integrated strategic planning, monitoring, digital data exchange and multi-level governance. The methodological basis of the study includes systemic, institutional, comparative and structural-functional approaches. The methods of analysis, synthesis, generalization, comparison and institutional modelling are applied.

The study establishes that the development of renewable energy is cross-sectoral and requires coordination of energy, climate, economic, regional, investment and security policies. It is revealed that the national public

administration system in the renewable energy sector is characterized by fragmentation of competences, predominance of situational interagency interaction, insufficient integration of strategic documents, limited participation of local self-government in policy formation and underdeveloped digital coordination tools. European approaches based on Directive (EU) 2018/2001, Directive (EU) 2023/2413, Regulation (EU) 2018/1999, national energy and climate plans, cyclical monitoring and policy evaluation are generalized.

The conclusions substantiate that improving coordination efficiency requires institutionalization of interaction procedures, practical implementation of the National Energy and Climate Plan of Ukraine until 2030, development of unified information platforms, strengthening the role of communities and regions, and introducing a system of regular monitoring of coordination capacity. Implementation of these directions will contribute to the formation of a coherent public administration system capable of ensuring effective adaptation of Ukraine to the EU acquis in the renewable energy sector.

Keywords: *coordination; public administration; renewable energy; EU acquis; energy policy; multi-level governance; strategic planning; institutional capacity; interagency interaction; digitalization.*

Постановка проблеми. У сучасних умовах масштабних геополітичних, соціально-економічних та кліматичних трансформацій розвиток відновлюваної енергетики набуває значення одного з ключових напрямів модернізації енергетичного сектору України. Повномасштабна війна, пошкодження енергетичної інфраструктури, ризику централізованої генерації та необхідність підвищення стійкості енергосистеми актуалізують потребу в переході до більш гнучких, децентралізованих і екологічно орієнтованих моделей енергозабезпечення. Водночас така трансформація не може бути забезпечена лише технічними або інвестиційними рішеннями, оскільки вона безпосередньо залежить від якості публічного управління, узгодженості політик і спроможності органів влади діяти в межах єдиної стратегічної рамки.

Сектор відновлюваної енергетики є міжсекторальним за своєю природою. Його розвиток пов'язаний не лише з енергетичною політикою, а й із кліматичною, економічною, інвестиційною, регіональною, екологічною, безпековою та соціальною політиками. Саме тому ефективність державного впливу у цій сфері визначається не стільки наявністю окремих програм чи нормативних актів, скільки здатністю суб'єктів публічного управління забезпечити горизонтальну координацію між центральними органами влади, вертикальну взаємодію з регіонами та

громадами, а також сталі процедури залучення регуляторних, експертних, інвестиційних і громадських акторів.

Європейський Союз упродовж останніх років сформував комплексну нормативно-управлінську рамку енергетичної трансформації, що поєднує розвиток відновлюваних джерел енергії, декарбонізацію, енергетичну безпеку та інтеграцію ринків. Важливими елементами цієї рамки є Директива (ЄС) 2018/2001 про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел [1], Директива (ЄС) 2023/2413, яка оновила вимоги до просування ВДЕ та внесла зміни до Директиви 2018/2001 і Регламенту 2018/1999 [2], а також Регламент (ЄС) 2018/1999 про управління Енергетичним Союзом і кліматичними діями [3]. Ці акти підкреслюють значення інтегрованого планування, моніторингу, міжсекторальної взаємодії та координації управлінських рішень.

Для України адаптація до *acquis* ЄС у сфері відновлюваної енергетики має подвійне значення. З одного боку, вона передбачає нормативне наближення до європейських правил, стандартів і процедур. З іншого боку, вона вимагає формування інституційної спроможності до практичної реалізації цих правил у складних умовах війни, післявоєнного відновлення, дефіциту ресурсів і потреби в залученні інвестицій. Стратегічні орієнтири розвитку енергетичного сектору визначені Енергетичною стратегією України на період до 2050 року [5], а затвердження Національного енергетичного та кліматичного плану України на 2025–2030 роки створило передумови для інтеграції екологічної, енергетичної та економічної політик [6; 7]. Однак наявність стратегічних документів сама по собі не гарантує узгодженості управлінських дій.

Наявна практика публічного управління у сфері ВДЕ демонструє низку системних проблем: фрагментарність повноважень, дублювання функцій, недостатню сталість міжвідомчої взаємодії, слабку інтеграцію регіонального та місцевого рівнів у формування політики, а також обмежене використання цифрових інструментів координації. У сукупності це ускладнює реалізацію євроінтеграційних зобов'язань, знижує передбачуваність державної політики для інвесторів і перешкоджає формуванню цілісної системи управління відновлюваною енергетикою. Отже, наукового осмислення потребує не лише зміст державної політики у сфері ВДЕ, а й механізми координації суб'єктів, відповідальних за її формування, реалізацію, регулювання, моніторинг та оцінку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика координації в публічному управлінні посідає важливе місце у сучасній науковій літературі, оскільки пов'язана з подоланням фрагментації державної

політики, узгодженням управлінських рішень і забезпеченням результативності міжсекторальних реформ. У зарубіжних дослідженнях координація здебільшого розглядається через концепції мережевого управління, колаборативного врядування, багаторівневого управління та інституційної спроможності. Robert Agranoff обґрунтовує, що управління в мережах дає змогу публічним організаціям створювати додану управлінську цінність через узгодження ресурсів, цілей і дій різних суб'єктів [8]. Chris Ansell і Alison Gash доводять, що складні політики потребують колаборативних моделей, у межах яких публічні інституції взаємодіють із різними акторами задля формування узгоджених рішень [9].

Теоретичні засади координації діяльності організацій публічного сектору системно розкриті у праці G. Bouckaert, B. G. Peters і K. Verhoest, де координація розглядається як відповідь на інституційну диференціацію, автономізацію органів влади та необхідність забезпечення цілісності державної політики [12]. У контексті багаторівневого врядування важливими є підходи S. Piattoni, яка підкреслює, що ефективність політик ЄС залежить від здатності поєднувати інтереси й повноваження різних рівнів управління [15]. Рекомендації OECD щодо врядування також акцентують увагу на горизонтальній і вертикальній координації, стратегічній узгодженості та інституційній спроможності як передумовах реалізації комплексних реформ [14].

В українській науковій літературі питання координації органів публічної влади досліджуються переважно в контексті державного управління, міжвідомчої взаємодії, регіонального розвитку та правового закріплення компетенцій. Н. В. Мудренко аналізує механізми координації діяльності органів державної влади й підкреслює їх системну роль у забезпеченні результативності управління [10]. В. А. Дерезь досліджує правове закріплення координаційних відносин між місцевими державними адміністраціями та територіальними органами центральних органів виконавчої влади, наголошуючи на важливості нормативної визначеності таких відносин [11].

Разом із тим питання координації саме у сфері відновлюваної енергетики України залишаються недостатньо систематизованими. Більшість досліджень зосереджена або на економічних і технічних аспектах розвитку ВДЕ, або на загальних питаннях енергетичної політики, тоді як управлінський вимір координації суб'єктів публічного управління в умовах адаптації до *acquis* ЄС потребує окремого аналізу. Недостатньо розкритими залишаються питання розподілу повноважень між центральним, регіональним і місцевим рівнями, інституціоналізації

міжвідомчих процедур, інтеграції ВДЕ до стратегічного планування, а також використання цифрових інструментів для моніторингу та обміну даними. Саме ця наукова прогалина визначає спрямованість подальшого дослідження.

Постановка завдання. Метою статті є комплексний аналіз координації суб'єктів публічного управління у сфері розвитку відновлюваної енергетики України в умовах адаптації до асquis Європейського Союзу та визначення напрямів удосконалення координаційних механізмів з урахуванням європейських підходів до інтегрованого планування, багаторівневого врядування і моніторингу результатів політики.

Для досягнення поставленої мети визначено такі завдання: 1) розкрити теоретичні підходи до координації в системі публічного управління; 2) уточнити склад суб'єктів публічного управління у сфері ВДЕ та характер їхніх повноважень; 3) узагальнити європейські підходи до координації енергетичної та кліматичної політики в межах асquis ЄС; 4) виявити основні проблеми координації у національній практиці; 5) обґрунтувати напрями вдосконалення координаційних механізмів з урахуванням потреб післявоєнного відновлення, стратегічного планування та євроінтеграційних зобов'язань.

Методологічну основу дослідження становлять системний підхід, який дав змогу розглянути координацію як елемент цілісної системи публічного управління; інституційний підхід, спрямований на аналіз повноважень і взаємодії суб'єктів; порівняльний підхід, використаний для зіставлення європейської та української моделей координації; структурно-функціональний підхід, що дозволив визначити функції окремих суб'єктів у процесі формування та реалізації політики ВДЕ.

Наукова новизна дослідження полягає у систематизації координаційних обмежень у сфері відновлюваної енергетики України та обґрунтуванні координації як інтегрованого механізму узгодження енергетичної, кліматичної, регіональної, інвестиційної та безпекової політик в умовах адаптації до асquis ЄС. Практичне значення результатів полягає у можливості використання запропонованих напрямів для вдосконалення міжвідомчої взаємодії, реалізації Національного енергетичного та кліматичного плану України до 2030 року та посилення ролі місцевого самоврядування у розвитку ВДЕ.

Виклад основного матеріалу. У межах цього дослідження суб'єкти публічного управління у сфері відновлюваної енергетики розглядаються як органи державної влади, регуляторні інституції, органи місцевого самоврядування та інші публічні інституції, які беруть участь у формуванні,

реалізації, регулюванні, фінансуванні, моніторингу та оцінці політики розвитку ВДЕ. Такий підхід дозволяє уникнути звуження аналізу лише до профільного міністерства, оскільки розвиток ВДЕ залежить від багатьох управлінських рішень, що ухвалюються у різних секторах державної політики.

Координація в системі публічного управління може бути розглянута у кількох взаємопов'язаних вимірах. Горизонтальна координація передбачає узгодження дій між міністерствами, центральними органами виконавчої влади та регуляторними інституціями. Вертикальна координація охоплює взаємодію центрального, регіонального та місцевого рівнів управління. Міжсекторальна координація спрямована на поєднання енергетичної, кліматичної, економічної, регіональної та безпекової політик. Стратегічна координація стосується узгодження цілей, документів, строків, ресурсів і показників результативності, а операційна — щоденної взаємодії органів влади під час реалізації конкретних рішень і проєктів.

У сфері відновлюваної енергетики координація не є допоміжною управлінською функцією, а виступає умовою досягнення цілей політики. Якщо стратегічні орієнтири розвитку ВДЕ формуються без узгодження з регуляторними рішеннями, мережевими обмеженнями, інвестиційними інструментами, регіональними програмами та кліматичними зобов'язаннями, така політика втрачає цілісність і стає складною для реалізації. Саме тому координаційна спроможність публічних інституцій має розглядатися як один із критеріїв ефективності енергетичного врядування.

Таблиця 1. Функціональний розподіл повноважень суб'єктів публічного управління у сфері відновлюваної енергетики України

Суб'єкт	Рівень управління	Ключові функції	Тип координації	Основні обмеження
Кабінет Міністрів України	Центральний	Затвердження стратегічних напрямів, координація урядової політики, розподіл відповідальності між органами влади	Системна, стратегічна	Ризик розпорошення координаційної відповідальності між різними урядовими центрами

Міністерство енергетики України	Центральний галузевий	Формування та реалізація державної політики у сфері енергетики, розвиток ВДЕ, енергетична безпека	Галузева, горизонтальна	Недостатня інтеграція з кліматичною, регіональною та інвестиційною політиками
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України	Центральний міжсекторальний	Кліматична політика, екологічна оцінка, декарбонізація, виконання міжнародних кліматичних зобов'язань	Міжсекторальна	Неповна синхронізація кліматичних і енергетичних цілей
Міністерство економіки України / Міністерство фінансів України	Центральний економічний	Інвестиційні стимули, фінансові інструменти, економічне планування, залучення міжнародної допомоги	Фінансово-економічна	Залежність розвитку ВДЕ від бюджетних, податкових і донорських рішень
Державне агентство з енергоефективності та енергозбереження України	Центральний функціональний	Інструменти стимулювання енергоефективності та ВДЕ, інформаційна підтримка, участь у реалізації програм	Функціональна	Обмеженість повноважень щодо міжвідомчого узгодження політики
НКРЕКП	Регуляторний	Тарифна політика, ліцензування, регулювання ринків електроенергії та комунальних послуг	Регуляторна	Автономність регулятора потребує належного узгодження зі стратегічними цілями політики

Оператор системи передачі та оператори систем розподілу	Інфраструктурний	Технічна інтеграція об'єктів ВДЕ, приєднання до мереж, балансування, розвиток інфраструктури	Операційна, технічна	Мережеві обмеження та потреба в узгодженні інвестиційних планів
Обласні військові адміністрації, обласні ради, територіальні громади	Регіональний / локальний	Реалізація проєктів ВДЕ, просторове планування, залучення інвесторів, місцеві програми енергетичної стійкості	Вертикальна, територіальна	Обмежена участь у формуванні загальнодержавної політики та нестача ресурсів

Джерело: складено автором.

Наведений розподіл свідчить, що у сфері ВДЕ неможливо виокремити одного суб'єкта, який самостійно забезпечує весь цикл політики. Кабінет Міністрів України формує загальну рамку, Міністерство енергетики відповідає за галузеву політику, Міндовкілля пов'язує її з кліматичними зобов'язаннями, економічні та фінансові органи впливають на інвестиційні умови, НКРЕКП забезпечує регуляторне середовище, а громади й регіони реалізують значну частину проєктів на місцях. Саме в місцях перетину цих повноважень виникають координаційні ризики.

Практичні проблеми координації проявляються не лише у формальному дублюванні функцій, а й у відсутності сталих процедур узгодження рішень між енергетичними, кліматичними, регуляторними, інфраструктурними та територіальними інституціями. Наприклад, цілі збільшення частки ВДЕ можуть бути визначені у стратегічних документах, однак їх реалізація залежить від пропускної спроможності мереж, регуляторних стимулів, дозвільних процедур, місцевого планування та доступу до фінансування. Якщо ці елементи не поєднані в єдиній системі управління, стратегічні пріоритети залишаються декларативними.

Особливого значення координація набуває в умовах війни. Руїнування енергетичної інфраструктури посилило потребу у швидкому відновленні, розвитку розподіленої генерації, підвищенні енергетичної стійкості громад і залученні міжнародної допомоги. У таких умовах ВДЕ

виконує не лише кліматичну, а й безпекову функцію, оскільки децентралізовані джерела енергії можуть знижувати вразливість енергосистеми. Проте реалізація цього потенціалу потребує координації між центральними органами влади, місцевим самоврядуванням, операторами мереж, донорами та інвесторами.

Таблиця 2. Порівняльна характеристика координаційних механізмів у ЄС та Україні

Критерій	Європейський Союз	Україна	Напрямок зближення з acquis ЄС
Модель координації	Інтегрована, системна, багаторівнева	Переважно секторальна та фрагментарна	Перехід до інтегрованої моделі енергетично-кліматичного врядування
Нормативна основа	Регламент 2018/1999, RED II, RED III, правила Енергетичного Союзу	Нормативна база розвивається, але залишається розпорошеною	Узгодження законодавства з оновленою рамкою ЄС
Стратегічне планування	Інтегровані національні енергетично-кліматичні плани	Затверджено NECP України, але ключовим викликом є його імплементація	Поєднання NECP з галузевими, регіональними та інвестиційними програмами
Горизонтальна координація	Інституціоналізована взаємодія між секторами політики	Міжвідомча взаємодія часто має формальний або ситуативний характер	Створення сталих процедур узгодження рішень
Вертикальна координація	Активна участь регіонів і місцевого рівня у реалізації політик	Роль громад у формуванні політики обмежена	Посилення участі громад у плануванні ВДЕ та енергетичної стійкості
Моніторинг та оцінка	Регулярна звітність, оцінка прогресу, рекомендації Європейської Комісії	Моніторинг часто фрагментарний і не пов'язаний з оцінкою координаційної спроможності	Запровадження системи показників виконання та коригування політики
Цифрові інструменти	Використання інтегрованих платформ і управління на основі даних	Недостатній рівень цифровізації міжвідомчого обміну	Створення єдиної інформаційної платформи щодо ВДЕ

Адаптивність політики	Циклічне оновлення цілей, планів і заходів	Реактивність управлінських рішень, залежність від кризових обставин	Перехід до проактивного планування та регулярного перегляду політики
-----------------------	--	---	--

Джерело: складено автором на основі [1; 2; 3; 6; 14; 15].

Порівняльний аналіз демонструє, що у Європейському Союзі координація виконує функцію інтегратора політик, тоді як в Україні вона все ще часто сприймається як допоміжна процедура погодження окремих рішень. Європейська модель базується на циклічному управлінні: формування політики, планування, імплементація, моніторинг, оцінка та коригування. Саме така логіка закладена у Регламенті (ЄС) 2018/1999, який поєднує енергетичну та кліматичну політики через механізм національних енергетично-кліматичних планів [3].

Оновлення Директиви 2018/2001 через Директиву (ЄС) 2023/2413 посилило значення ВДЕ в енергетичній трансформації ЄС, зокрема в частині прискорення розвитку відновлюваної енергетики, удосконалення дозвільних процедур, інтеграції секторів і підвищення передбачуваності політики [2]. Для України це означає, що адаптація до *acquis* ЄС не може обмежуватися формальним перенесенням норм. Вона має включати перегляд управлінських процедур, чіткий розподіл відповідальності та створення механізмів координації, здатних забезпечити практичне виконання оновлених європейських вимог.

Важливим кроком у напрямі інтегрованого стратегічного планування стало затвердження Національного енергетичного та кліматичного плану України на 2025–2030 роки [6]. Його значення полягає у спробі поєднати цілі декарбонізації, енергетичної безпеки, енергоефективності, розвитку ВДЕ та економічної модернізації. Водночас головним викликом є не саме існування документа, а забезпечення його практичної імплементації: узгодження з галузевими стратегіями, регіональними програмами, бюджетними рішеннями, інвестиційними інструментами та системою моніторингу.

Отже, для України актуальним є перехід від моделі, у якій координація здійснюється переважно шляхом ситуативного погодження, до моделі, у якій вона стає постійною управлінською процедурою. Це передбачає визначення відповідальних суб'єктів, встановлення строків і механізмів взаємодії, формування спільних баз даних, узгодження показників результативності та регулярну оцінку виконання політики.

Удосконалення координації суб'єктів публічного управління у сфері відновлюваної енергетики України має здійснюватися комплексно, оскільки окремі організаційні рішення не здатні подолати системну фрагментарність управління. Першим напрямом є інституціоналізація координаційних механізмів. Вона передбачає закріплення чітких процедур міжвідомчої взаємодії, визначення відповідального центру координації політики ВДЕ, встановлення порядку погодження стратегічних, регуляторних та інфраструктурних рішень, а також запровадження регулярних форматів взаємодії між органами влади, регулятором, операторами мереж, регіонами та громадами.

Другим напрямом є забезпечення практичної імплементації Національного енергетичного та кліматичного плану України на 2025–2030 роки. Йдеться не про створення нового документа, аналогічного НЕСР, а про перетворення вже затвердженого плану на дієвий інструмент координації. Для цього необхідно пов'язати його цілі з конкретними виконавцями, строками, джерелами фінансування, регіональними програмами, інвестиційними проєктами та показниками моніторингу. Саме така прив'язка дозволить уникнути розриву між стратегічним плануванням і практичною реалізацією політики.

Третім напрямом є посилення вертикальної координації. Регіони та територіальні громади повинні розглядатися не лише як виконавці державної політики, а як повноцінні учасники планування розвитку ВДЕ. На місцевому рівні визначаються земельні, інфраструктурні, інвестиційні та соціальні умови реалізації проєктів, тому без участі громад стратегічні цілі можуть не враховувати реальні територіальні потреби. Особливо важливою така участь є в умовах післявоєнного відновлення, коли розвиток децентралізованої генерації може стати елементом енергетичної безпеки громад.

Четвертим напрямом є цифровізація координаційних процесів. Цифрові інструменти мають охоплювати не лише загальний обмін інформацією між органами влади, а й створення єдиної інформаційної платформи щодо проєктів ВДЕ, стану мережевої інфраструктури, дозвільних процедур, регіонального потенціалу, інвестиційних заявок, доступних фінансових інструментів і показників виконання стратегічних документів. Така платформа може стати основою для ухвалення рішень на основі даних, зменшення інформаційних розривів і підвищення прозорості політики.

П'ятим напрямом є запровадження системи моніторингу та оцінки ефективності координації. Оцінювати потрібно не лише обсяги

встановлених потужностей ВДЕ чи виконання окремих планових показників, а й якість міжвідомчої взаємодії, своєчасність ухвалення рішень, узгодженість стратегічних документів, участь місцевого рівня та наявність зворотного зв'язку. Такий моніторинг дозволить виявляти проблемні ділянки управління і своєчасно коригувати політику.

Шостим напрямом є підвищення інституційної спроможності органів влади. Для цього потрібні не лише нормативні зміни, а й розвиток управлінських компетентностей, аналітичної спроможності, кадрового забезпечення та навичок роботи з даними. В умовах адаптації до *acquis* ЄС особливої ваги набуває здатність публічних службовців працювати з європейськими правилами, інструментами планування, процедурами звітності та механізмами залучення заінтересованих сторін.

Таким чином, удосконалення координації у сфері ВДЕ має поєднувати інституційні, стратегічні, цифрові, кадрові та територіальні інструменти. Їх поєднання дозволить перейти від фрагментарної системи управління до інтегрованої моделі, у якій розвиток відновлюваної енергетики розглядатиметься як складова енергетичної безпеки, кліматичної політики, регіонального розвитку та європейської інтеграції України.

Висновки. Встановлено, що координація суб'єктів публічного управління у сфері відновлюваної енергетики є не допоміжною адміністративною процедурою, а ключовим механізмом узгодження енергетичної, кліматичної, економічної, регіональної, інвестиційної та безпекової політик. Її значення зростає в умовах війни, пошкодження енергетичної інфраструктури, необхідності розвитку децентралізованої генерації та виконання євроінтеграційних зобов'язань України.

Виявлено, що чинна система публічного управління у сфері ВДЕ характеризується інституційною фрагментарністю, розпорошенням повноважень, переважанням ситуативної міжвідомчої взаємодії, недостатньою інтеграцією стратегічних документів, слабкою участю регіонального та місцевого рівнів у формуванні політики, а також нерозвиненістю цифрових інструментів обміну даними. Ці обмеження знижують передбачуваність державної політики, ускладнюють реалізацію інвестиційних проєктів і стримують повноцінну адаптацію до *acquis* ЄС.

Узагальнено, що європейська модель координації у сфері енергетики та клімату базується на багаторівневому врядуванні, інтегрованому стратегічному плануванні, циклічному моніторингу, оцінці результатів і регулярному коригуванні політики. Директива (ЄС) 2018/2001, Директива (ЄС) 2023/2413 та Регламент (ЄС) 2018/1999 формують нормативну основу,

у межах якої координація розглядається як умова реалізації цілей енергетичної трансформації.

Обґрунтовано, що для України пріоритетним є не створення нових декларативних документів, а практична імплементація Національного енергетичного та кліматичного плану на 2025–2030 роки через узгодження його цілей із галузевими стратегіями, регіональними програмами, фінансовими механізмами, інвестиційними проєктами та системою моніторингу. Саме НЕСР має стати інструментом інтеграції енергетичної, кліматичної та економічної політик.

Запропоновано напрями удосконалення координації, що охоплюють інституціоналізацію процедур міжвідомчої взаємодії, визначення відповідального центру координації політики ВДЕ, посилення ролі громад і регіонів, створення єдиної цифрової платформи даних, запровадження системи моніторингу координаційної спроможності та підвищення професійної спроможності органів влади. Реалізація цих заходів сприятиме формуванню цілісної системи публічного управління, здатної забезпечити ефективну імплементацію європейських підходів у сфері відновлюваної енергетики України.

Список використаних джерел:

1. Про стимулювання використання енергії з відновлюваних джерел: Директива Європейського парламенту і Ради (ЄС) 2018/2001 від 11 грудня 2018 року (нова редакція). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_039-18.
2. Directive (EU) 2023/2413 of the European Parliament and of the Council of 18 October 2023 amending Directive (EU) 2018/2001, Regulation (EU) 2018/1999 and Directive 98/70/EC as regards the promotion of energy from renewable sources, and repealing Council Directive (EU) 2015/652. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj/eng>.
3. Про управління Енергетичним Союзом і пом'якшення наслідків зміни клімату: Регламент Європейського парламенту і Ради (ЄС) 2018/1999 від 11 грудня 2018 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_030-18.
4. Energy Union. European Commission. URL: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-strategy/energy-union_en.
5. Про схвалення Енергетичної стратегії України на період до 2050 року: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 21.04.2023 р. № 373-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2023>.

6. National Energy and Climate Plan of Ukraine 2025–2030. Ministry of Economy of Ukraine. URL: <https://me.gov.ua/Documents/Detail?id=d3c7185c-8669-4ce9-8da0-29a47b4b95a2&lang=en-GB&title=NationalEnergyAndClimatePlanOfUkraine2025-2030>.
7. Ukraine approves National Energy and Climate Plan as EU Accession Negotiations Begin. Energy Community. 25 June 2024. URL: <https://www.energy-community.org/news/Energy-Community-News/2024/06/25b.html>.
8. Agranoff R. Managing within Networks: Adding Value to Public Organizations. Washington, DC: Georgetown University Press, 2007. 274 p.
9. Ansell C., Gash A. Collaborative Governance in Theory and Practice. Journal of Public Administration Research and Theory. 2008. Vol. 18. Issue 4. P. 543–571. DOI: <https://doi.org/10.1093/jopart/mum032>.
10. Мудренко Н. В. Механізми координації діяльності органів державної влади України у сфері зовнішніх зносин: дис. ... д-ра філософії: 281 – публічне управління та адміністрування / Київський національний університет імені Тараса Шевченка. Київ, 2023. 233 с.
11. Дерезь В. А. Правове закріплення координаційних відносин між місцевими державними адміністраціями та територіальними органами центральних органів виконавчої влади. Правова держава. 2021. Вип. 32. С. 377–385. DOI: <https://doi.org/10.33663/0869-2491-2021-32-377-385>.
12. Bouckaert G., Peters B. G., Verhoest K. The Coordination of Public Sector Organizations: Shifting Patterns of Public Management. Palgrave Macmillan, 2010. DOI: <https://doi.org/10.1057/9780230275256>.
14. Considine M., Lewis J. M. Governance at Ground Level: The Frontline Bureaucrat in the Age of Markets and Networks. Public Administration Review. 1999. Vol. 59. No. 6. P. 467–480. DOI: <https://doi.org/10.2307/3110295>.
15. OECD. Governance. URL: <https://www.oecd.org/en/topics/governance.html>.
16. Piattoni S. Multi-level governance in the EU. Does it Work? Globalization and Politics: A Conference in Honor of Suzanne Berger. MIT, May 8–9, 2009. URL: https://secco2.eu/sites/default/files/digital_library/2018-10/SP-MultiLevelGovernanceintheEU.pdf.

References:

1. Directive (EU) 2018/2001 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the promotion of the use of energy from

renewable sources (recast). Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_039-18.

2. Directive (EU) 2023/2413 of the European Parliament and of the Council of 18 October 2023 amending Directive (EU) 2018/2001, Regulation (EU) 2018/1999 and Directive 98/70/EC as regards the promotion of energy from renewable sources, and repealing Council Directive (EU) 2015/652. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj/eng>.

3. Regulation (EU) 2018/1999 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2018 on the Governance of the Energy Union and Climate Action. Retrieved from https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_030-18.

4. European Commission. Energy Union. Retrieved from https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-strategy/energy-union_en.

5. Cabinet of Ministers of Ukraine. (2023). On approval of the Energy Strategy of Ukraine until 2050 (Order No. 373-r, April 21, 2023). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/373-2023>.

6. Ministry of Economy of Ukraine. National Energy and Climate Plan of Ukraine 2025–2030. Retrieved from <https://me.gov.ua/Documents/Detail?id=d3c7185c-8669-4ce9-8da0-29a47b4b95a2&lang=en-GB&title=NationalEnergyAndClimatePlanOfUkraine2025-2030>.

7. Energy Community. (2024). Ukraine approves National Energy and Climate Plan as EU Accession Negotiations Begin. Retrieved from <https://www.energy-community.org/news/Energy-Community-News/2024/06/25b.html>.

8. Agranoff, R. (2007). *Managing within networks: Adding value to public organizations*. Georgetown University Press.

9. Ansell, C., & Gash, A. (2008). Collaborative governance in theory and practice. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 18(4), 543–571. <https://doi.org/10.1093/jopart/mum032>.

10. Mudrenko, N. V. (2023). *Mekhanizmy koordynatsii diialnosti orhaniv derzhavnoi vlady Ukrainy u sferi zovnishnikh znosyn* [Mechanisms of coordination of public authorities of Ukraine in the field of foreign relations] (PhD dissertation). Taras Shevchenko National University of Kyiv.

11. Derets, V. A. (2021). *Pravove zakriplennia koordynatsiinykh vidnosyn mizh mistsevymy derzhavnymy administratsiiamy ta terytorialnymy orhanamy tsentralnykh orhaniv vykonavchoi vlady* [Legal regulation of coordination relations between local state administrations and territorial

bodies of central executive authorities]. *Pravova derzhava*, 32, 377–385. <https://doi.org/10.33663/0869-2491-2021-32-377-385>.

12. Bouckaert, G., Peters, B. G., & Verhoest, K. (2010). *The coordination of public sector organizations: Shifting patterns of public management*. Palgrave Macmillan. <https://doi.org/10.1057/9780230275256>.

13. Considine, M., & Lewis, J. M. (1999). Governance at ground level: The frontline bureaucrat in the age of markets and networks. *Public Administration Review*, 59(6), 467–480. <https://doi.org/10.2307/3110295>.

14. OECD. Governance. Retrieved from <https://www.oecd.org/en/topics/governance.html>.

15. Piattoni, S. (2009). *Multi-level governance in the EU: Does it work?* Retrieved from https://secco2.eu/sites/default/files/digital_library/2018-10/SP-MultiLevelGovernanceintheEU.pdf.

Фінансування. Це дослідження не отримувало зовнішнього фінансування. Використання ШІ. При підготовці цієї статті штучний інтелект не використовувався. Автор несе повну відповідальність за зміст статті. Подяки. Автор не має подяки.

Отримано: 19.03.2026

Прийнято: 27.05.2026

Опубліковано: 22.06.2026